

Ett förberett ägarbyte
– fixa avtal och utgångsläget

28.10.2020

Kjell Renlund

EY:s experter inom företagsköp

Ilkka Puikkonen

Senior Legal Counsel
Transaction Law

Mobile: +358 40 8346648
Email: ilkka.puikkonen@fi.ey.com

*Ilkka har över 10 års
erfarenhet av företagsköp, i
vilka han har fungerat som
rådgivare till både nationella
och internationella företag,
familjeföretag och
kapitalinvestorerare*

Kjell Renlund

Partner
Transaction Law

Mobile: +358 40 577 7466
Email: kjell.renlund@fi.ey.com

*Kjell har över 20 års
erfarenhet av företagsköp, i
vilka han har fungerat som
rådgivare till både nationella
och internationella företag,
familjeföretag och
kapitalinvestorerare*

Innehåll

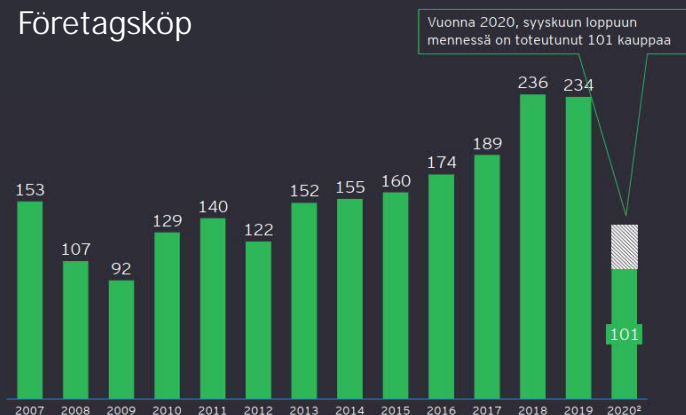
- ✓ Allmänt
- ✓ Alternativa metoder för att genomföra ett företagsköp
- ✓ Faserna och uppbyggnaden av företagsköp

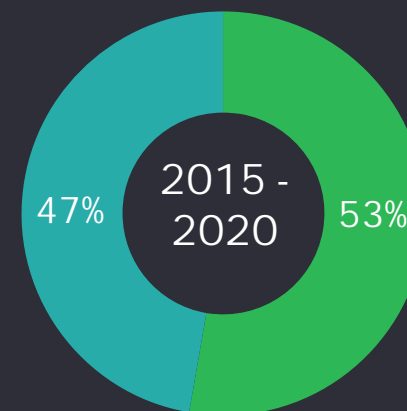
Allmänt

- De senaste åren har marknaden varit mycket aktiv gällande företagsköp
- Skalan och omfattningen varierar, men processen är ofta långt densamma
- Faktumet att yrkesmässigheten inom företagsköp ständigt ökar förutsätter att man allt oftare bör följa en viss process, även i mindre företagsköp
- Rådgivare finns ofta på båda sidorna, vilket leder till mer omfattande krav på t.ex. dokumentationen och due diligence-processen
- Förändringar i finansieringsmodellerna för mindre företagsköp och bankernas växande due diligence-krav

Företagsköp

Utländsk köpare

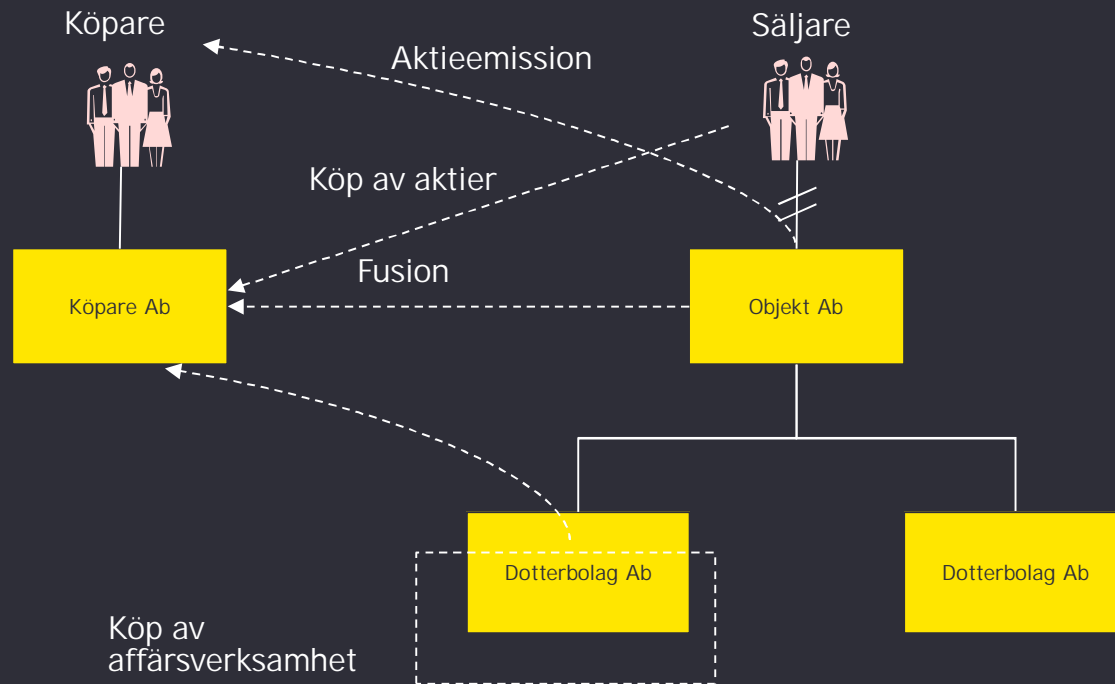

Finsk köpare

* År 2020 har ungefär 60 % av köparna varit utländska

Alternativa metoder för att genomföra ett företagsköp

- ▶ Köp av aktier
- ▶ Köp av affärsverksamhet
- ▶ Fusion
- ▶ Delning
- ▶ Aktiebyte
- ▶ Aktieemission
- ▶ Förvärv av egna aktier
- ▶ Gåva eller gåvoartade köp i samband med generationsskifte

Faserna och uppbyggnaden av företagsköp

Fastställande av värderingsmetod och prismekanism

Granskning av värde och fastställande av köpeskilling

Granskning av värde baserat på verkställighetsdagens verkliga siffror

Förberedande åtgärder

Inledande diskussioner

Sekretess-avtal

Intentions-avtal

Due diligence-granskning

Förhandlingar gällande köpbrevet

Underskrift och slutförande

Efterföljande åtgärder

FÖRBEREDANDE ÅTGÄRDER OCH INLEDANDE DISKUSSIONER

- Varierar beroende på företagsköpets typ

FALLGROPAR

- För högt pris
- Misslyckat övertagande eller integrering
- Otillräcklig analys av objektet och riskerna
- Otillräcklig information och kunskap

Köpare

- Realistisk lägesbedömning om den ekonomiska situationen och marknadsställningen
- Val av rådgivare
- Planering av resurser och tidsplan
- Tajmning
- Planering av finansieringen
- Planering av strukturen

Säljare

- Tajmning – börja i tid!
- Sätt bolaget i försäljningsskick
- Uppsättning av eventuellt försäljningsmaterial
- Veta vad du säljer – en bra story
- Insamlande av dokumentation
- Planering av resurser och tidsplan
- Säkerställande att verksamheten fortgår ostört
- Val av rådgivare
- Bolagsrättsliga arrangemang, såsom fusion eller delning (tex. för att separera en fastighet)

FÖRBEREDANDE ÅTGÄRDER OCH INLEDANDE DISKUSSIONER

- Varierar beroende på företagsköpets typ

Säljare

- Reflektera över varför och hur ägarbytet ska genomföras:
 - Överföring av ägarskapet till följande generation
 - Försäljning av företaget till arbetstagarna
 - Överföring av en del av företaget till följande generation eller arbetstagarna
 - Stöd för tillväxtmålsättningarna genom att sälja en del av ägarskapet exempelvis till en investerare
 - Pension och verksamhetens avslutande
 - Försäljning till en utomstående

FÖRBEREDANDE ÅTGÄRDER OCH INLEDANDE DISKUSSIONER

- Varierar beroende på företagsköpets typ

Säljare

- Fixa bolaget i försäljningskick:
 - Är företagsformen lämplig?
 - Hur stor är bolagets förmögenhet?
 - Finns det egendom som man inte vill överföra?
 - Semesterstuga
 - Bostadsaktier
 - Värdepapper
 - Golfaktier mm.
 - Önskar man bryta ut verksamhetsutrymmena till ett eget bolag (nuvarande ägaren blir hyresvärd?)
 - Mm.

SEKRETESS-AVTAL

- En förutsättning för att ge information och påbörja förhandlingarna
- Kan förenas med intentionsavtalet
- Bör göras i ett tidigt skede
- Ensidigt eller ömsesidigt avtal

Köpare

- Säkerställer att säljaren förbinder sig att hålla de aktuella förhandlingarna konfidentiella

Säljare

- Möjliggör att konfidentiell information kan ges till köparen
- Avtalet skyddar säljarens information från att missbrukas och utnyttjas
- Notera begräsningarna om information ges till en konkurrent

INTENTIONSAVTAL

- Eventuella ramar för genomförandet av arrangementet
- Man kommer överens om tidtabellen
- Skapar utgångspunkterna för framtida förhandlingar
- En indikation på att parterna är seriösa och vill fortsätta förhandlingarna
- Inte bindande!

Köpare

- Sträva till flexibilitet
- Eventuell ensamrätt under intentionsavtalets ikraftvarande för att försäkra förhandlingsro

Säljare

- Binder köparens eventuella ensamrätt till köparens regelbundna bekräftelser om intresset att fortsätta förhandlingarna

DUE DILIGENCE-GRANSKNING

- Innebär utredningsarbete som görs innan köpet
- Hjälper att bedöma om det planerade företagsköpet är lönsamt
- Syftet är att identifiera ekonomiska, juridiska och övriga risker

Köpare

- Köparens utredningsskyldighet/intresse
- Tack vare DD-fynd kan man infoga villkor i köpebrevet, som säkrar köparens ställning
- Finansiärerna förutsätter en vederbörlig DD

Säljare

- Möjlighet att underlätta säljarens ansvar

” Köparen kan inte åberopa sådana omständigheter i efterhand, som har framgått ur due diligence-materialet

Vad betyder due diligence?

- Med begreppet due diligence ('DD') avses det sedvanliga utredningsarbetet som genomförs i samband med ett företagsköp
- Genom en due diligence granskning eftersträvar man att skapa en klar och objektiv bild av köpobjektets situation samt identifiera till transaktionen förenliga risker och ansvar
- Due diligence inbegriper bland annat granskning av följande delområden:
 - Ekonomisk DD
 - Skatterättslig DD
 - Juridisk DD
 - Kommersiell DD
 - HR DD
 - IT DD
 - Teknisk DD
 - Miljöinriktad DD
- Omfattningen av due diligence beror på företaget som man avser köpa

Säljare

Info

DD materialet
& Q&A

Info

Köpare

Juridisk

- Ärenden som berör bolaget
- Företagsarrangemang
- Fast egendom och anläggningstillgångar
- Personal
- Avtal
- Tvister
- Tillstånd mm.
- Dataskydd
- Konkurrensrätt
- IPR

Ekonomisk

- Resultatutveckling
- Ekonomisk ställning
- Den viktigaste indikatorn är vanligtvis normaliserat EBITDA dvs. rörelseresultat, som ofta utgör grunden för värderingen
- Identifiering av poster som beskriver affärsverksamhetens lönsamhet bl.a. genom att eliminera utgifter och intäkter av engångskaraktär
- I analysen av balansräkningen är nettoskuld och nettodriftskapitalet centrala poster, som har en inverkan på köpeskillingen beroende på mekanism

Skatterättslig

- Omständigheter som framkommit i eventuella skattegranskningar
- Brevväxling med myndigheter, ansökan om förhandsbesked och andra skatteprocesser
- Inkomstskattefrågor
- Administrationen av skatteärenden
- Skatteförluster och -skulder
- Intra-group och transaktioner med närstående omorganiseringar
- Incitamentsprogram
- Moms-ärenden

FÖRHANDLINGAR RÖRANDE KÖPEBREVET

- Köpebrevet är det viktigaste dokumentet i ett företagsköp
- Definierar villkoren i köpet
- Ta alltid hjälp av en expert

Köpare

- Garanti att värdet i köpobjektet håller sig
- Kontinuitet av avtal och finansiering
- Säljarens ansvar över eventuella missförhållanden
- Säljarens konkurrensförbud
- Köpeskillingen och övriga element beträffande köpet

Säljare

- Säljarens garantier
- Begränsning av säljarens ansvar
- Köpeskillingen och övriga element beträffande köpet

UNDERSKRIFT OCH SLUTFÖRANDE

- Köpets fastställande
- Köpeskillingen
- Eventuell tilläggsköpeskillning

- Avtal som berör verkställandet av företagsköpet:
 - Aktieägaravtal
 - Leverans-, arbets- och direktörsavtal
 - Säljarnas konsultavtal
 - Hyresavtal (utrymmen som används i verksamheten)
 - Finansieringsavtal
 - Eventuella tjänste- och övergångssavtal

AKTIEÄGARAVTAL

- Aktieägaravtalet är ett viktigt dokument när endast en del av aktierna överförs till en ny ägare, exempelvis vid generationsskifte eller när investerare/arbetstagare träder in som aktieägare
- I ett aktieägaravtal kommer parterna överens om bl.a. bolagets ägarskap, målsättningar och frågor gällande verksamheten, finansieringen samt hur man fattar beslut i bolaget
- Aktieägaravtalet bör alltid skraddarsys utgående från den aktuella situationen
- Centrala punkter i ett aktieägaravtal:
 - Finansiering och utdelning av medel
 - Beslutsfattande och bl.a. val av styrelse
 - Rätt att få information
 - Aktiernas ägande, överlåtande, förköpsrätt, optioner mm.
 - Sekretess
 - Avtalsbrott och avtalets uppsägning
 - Arbetskyldighet och bindande av ägarskapet med arbetets utförande
 - IPR
 - Konkurrensförbud

EFTERFÖLJANDE ÅTGÄRDER

- Verkställande av köpebrevets villkor
- Precisering av köpeskillingen
- Uppdatering av protokoll och uppgifter i handelsregistret
- Intern och extern kommunikation

Köpare

- Övertagande av verksamheten och integrering
- Kontinuiteten av avtal
- Korrigering av brister som observerats i DD
- Omsorgsfull eftervård är minst lika viktigt som noggrann planering!

Säljare

- Stöd och tjänster under övergångstiden
- Avstämning av köpeskillingen
- Eventuell tilläggsköpeskillning

TACK!

Kjell Renlund | Partner
Ernst & Young Oy
Storalånggatan 55, 65100 Vasa
+358 40 577 7466
kjell.renlund@fi.ey.com

EY | Assurance | Tax | Strategy and Transactions | Consulting

EY lyhyesti

EY on globaali tilintarkastuksen, verotuksen, liikejuridiikan, ja yritysjärjestelyiden asiantuntija ja liikkeenjohdon konsultti. Näkemyksemme ja korkealaatuiset palvelumme vahvistavat luottamusta pääomamarkkinoiden ja talouden toimintaan kaikkialla maailmassa. Kasvatamme huippuosaajia, joiden yhteistyöllä lunastamme lupauksemme ja rakennamme parempaa työ- ja liike-elämää sekä toimivampaa maailmaa asiakkaillemme, omalle henkilöstöllemme ja yhteisöille, joissa toimimme. Lisätietoja löydät internetistä www.ey.com/fi. Voit myös seurata meitä twitterissä: @EY_Suomi.

EY viittaa globaaliin organisaatioomme ja saattaa viitata yhteen tai useampaan Ernst & Young Global Limitedin jäsenyhtiöön, joista kukin on erillinen oikeushenkilö. Ernst & Young Global Limited, joka on Yhdistyneen kuningaskunnan lakien mukainen yhtiö (company limited by guarantee), ei tarjoa palveluja asiakkaille. Lisätietoja organisaatiostamme löytyy osoitteesta ey.com.

© 2020 Ernst & Young Oy.
All Rights Reserved.

Tässä julkaisussa olevat tiedot on tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan yleisluonteisena tiedon lähteenä. Mikäli tarvitsette asiantuntijaneuvoja, suosittelemme ottamaan yhteyttä asiantuntijaan, joka voi avustaa yksittäisissä kysymyksissä.

ey.com